

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlaplóda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A háboru ellen tüntettek a francia kamara első ülésén

— Párisi tudósítónktól —

Több, mint hatezren kértek belépőjegyet a francia kamara első ülésére. Páris színe-java ott akart lenni a jelentős esemény-nél. A bejáratoknál a kinnrekedtek ezrei tolongtak.

Amikor Herriot megjelent az ülésteremben, a baloldali viharos tapsban tört ki. A jobboldaliak gyöngén hangzó tiltakozó szava volt a válasz.

A kommunista képviselők durva munkásruhában kék, vagy khakibluzában jöttek el az első ülésre. Egy breton parasztképviselőn nemzeti öltözet volt.

Amikor Pinard professzor, a korelnök megnyitotta az ülést, a kommunisták rögtön zajongani kezdtek. A korelnök felhasználja az alkalmat, hogy a nők választójoga érdekében is szóljon egy pár szót, majd a baloldal élénk helyeslése közben ezt mondja:

— A legutóbbi törvényhozási periódust egy dolog jellemzi különösképpen: az, hogy a győzelem órájában kezdődött, de képtelen volt arra, hogy megadja nekünk a győzelem koronáját: a békét.

Egy jobboldali képviselő közbekiált:

— Ki adta nekünk a háborút? (Taps a jobboldalon, heves tiltakozások balról.)

Marcel Cachin (kommunista): Le a háboruval! Éljen a forradalom!

Pinard korelnök folytatja:

— Az ország igazságos békét akar, méltó békét mindenki számára, végleges békét, amely örökre eltünteti az emberiség szörnyű csapását: a háborút.

A baloldaltól közben egyre kiáltoznak:

— Le a háboruval!

— És a zajon keresztül süvit Verneuil (jobboldali) hangja:

— Ludendorffnak mondják ezt!

Pinard korelnök ezután Franciaország pénzügyi helyzetéről beszél és ezzel fejezi be szavait:

— Éljen a Köztársaság, éljen Franciaország, teljes hatalmában és fényében.

Vaillant-Couturier itt közbekiált: Éljen a kommunista Internacionale! — de szava visszhangra nem talál.

Marcel Cachin (kommunista)

javasolja, hogy napolják el a Kamara üléseit mindaddig, amíg a miniszterelnök abban a helyzetben lesz, hogy lemondását közölheti a Köztársaság elnöké-

Németország kész a becsületes megegyezésre

Marx kancellár beszéde

Berlinből jelentik: A kormánynak a birodalmi gyűlésen való bemutatkozása után Marx kancellár hosszabb beszédet mondott. Mindenekelőtt vázolta a kabinetalakítással kapcsolatos nehézségeket, amelyek a birod-

vel. Így kívánja az ország.

A korelnök kijelenti, hogy ez a javaslat ellenkezik a házbélyokkal.

— Lemondani! Lemondani! Versaillesban! — Kiáltják a kommunisták.

A jobboldal visszavág:

— Moszkvában!

Ilyen koncert közben ér véget a kamara első ülése.

lom szorongatott külpolitikai helyzetével magyarázhatók.

Utalt Németország hosszúságos, hiábavaló fáradozására, hogy eljusson az igazi békéhez

és kifejtette, hogy a szakértői

előterjesztés melletti állásfoglalás az ország számára létkérdés. A szakértők javaslatait elfogadhatónak tartja, ennél fogva

közölte a jóvátételi bizottsággal, hogy hajlandó a tervezet végrehajtásában közreműködni.

Számit ebben a munkájában a nemzetgyűlés támogatására.

Ha a szakértők előterjesztését a becsületes megértés szellemében valamennyi érdekelt kormány elfogadja és végrehajtja, akkor megint szerződéses alapon kerülünk jóvátételi hitelezőinkkel.

Beszédét azzal végezte, óva inti a nemzetgyűlést, hogy ne zavarja meg az országnak az utóbbi hónapokban lassan megindult gyógyulását.

Hadd lássa a külföld, hogy a német nép kész a becsületes megegyezésre.

Herriot visszautasította a kormányalakításra való megbízást

Briand, Loucheur vagy Steeg?

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelenti a Havas-ügynökség: Millerand köztársasági elnök ma délben megkezdte a kabinetalakítási tárgyalásokat. Fogadja a szenátus és kamara elnökei, akik Herriotot fogják ajánlani, aki valószínűleg elutasítja a megbízást. Millerand erre az új többség más vezetőit fogja meghívni.

Az új kormány valószínűleg pénteken alakul meg és még aznap, vagy szombaton mutatko-

zik be a Házban. Ha a kormányt az első ülésen leszavazzák, úgy

Millerand is levonja a konzekvenciákat.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy Herriot visszautasította a kormányalakításra vonatkozó megbízást. Az Elyseéből távozva közölte az újságírókkal, hogy az adott körülmények közt nem vállalkozik.

Az Ere Nouvelle szerint Herriot után Millerand elnök Briandnak, Loucheurnak vagy Steeg volt belügyminiszternek

ajánlja fel a kormányalakítást. Amennyiben ők is elutasítanak, Marchall eddigi pénzügyminiszter kap megbízást.

Meggyilkolták az albán miniszterelnököt

— Az Estilap eredeti távirata —

Valona elfoglalását

jelentik.

Nincsićs szerb külügyminisz-

ter kijelentette, hogy a konfliktust Albánia belügyének tekintti és ezért nem kíván beavatkozni.

Felemelték a papíráruk vámját

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A legfőbb vámbizottság szerdán délután folytatta a papíráruk importvámjának vitáját. Elhatározták, hogy felemelik az irodai, nyomdai, csomagoló, karton, konfekciós, kézirat, üzleti,

viznyomások, litográfiai és kromolitográfiai papírneműek vámját. Az emelés mérvét a pénzügyminiszter állapítja meg. Az újság és iskolakönyv papírjainak importvámját is felemelik.

Muszájából tengerész a legújabb „Ő” film

péntektől—hétfőig az Atlantio nyári moziban

Hírek

* Kedvezményes utazás Magyarországon. A magyar vasutak 50%-os tarifaemelésé dacára a menetjegyiroda 15-éig a régi áron adja ki a menetjegyeket.

* A nagyváradi posta által téves címre lekézbesített levelet, amely Kálmán Sándor részére érkezett Josef Engeditől Philadelphiából, igazolt tulajdonosa átveheti a Hegedüs hírlapirodában.

* Az Elite kávéház új szalon zenekara megérkezett, már a mai naptól kezdve játszik.

* Az Istentisztelet a Cion templomban péntek este háromnegyed 8 órakor kezdődik, a Szvauusz ünnepeken: szombat este 9 órakor, vasárnap délelőtt háromnegyed 10, vasárnap este 8 órakor, hétfőn délelőtt háromnegyed 10. Haszkora háromnegyed 11.

* A magyar válogatottak győzelme Le Havreban. Párisból jelentik: Az olimpiáson szerepelt magyar labdarugócsapat ma Le Havreban a francia válogatottal mérkőzött és azt 1:0 arányban győzte le.

Díval-Baliszlok 38 Leierl Ungár és Glücknél, Delka-áruház.

* Halálozás. Pohl Gáborné szül. Nagy Margit f. hó 5-én délelőtt 6 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát férjén és gyermekein kívül Nagy Marton ny. főszolgabíró és családja, a Hegedüs család, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, péntek délután 6 órakor a Rulikovszky temető kápolnájából fog végbemenni.

* Osvát Kálmán dr két konferanszestét ad Nagyváradon. Első estéjének, mely kedden, június 10-én lesz a Kereskedelmi Csarnok nagytermében, műsora: 1. Gróf Tolsztoj Leo, 2. Nevetném ha nevetnének. A második, szerdai est műsora: 1. Anna Karenina, 2. Korunk hőse, 3. Nem arról van szó... Mindkét estét fél 10-kor kezdi a kiváló konferencie, ki előadásainak előkészítésére már Nagyváradra is érkezett.

* Bacaloglu ezredes Erdély kulturájáról. Bacaloglu György ezredes, a Cele Trei Crisuri kulturális egyesület és folyóirat igazgatója vasárnap délután 5 órakor a bukaresti Ateneul Roman helyiségében „Erdély, mint kulturális forrás” címen megtartotta bemutatkozó előadását; ugyanis az Ateneul Roman nemrég választotta be tagjai közé Bacaloglu ezredesét. A bemutatkozó előadásnak nagy sikere volt és Bacaloglu szavaira rendkívül szívélyesen válaszolt dr Babes, a nagy román tudós.

Grenadinok, Epongeok, mosó-árak legolcsóbb bevásárlási forrása Ungár és Glück Sas-passage.

Kapnia Iriss éleszlő kapnia Blum Iiszikereskedőnél

* Feledi Sándor ingatlanértékesítő irodája Bratianu (Szaniszló) utca 1. szám alatt van.

Férfi ruhavásznak, Lúszterek legolcsóbban Ungár és Glück áruházában Sas-passage, DELKA.

MOZI

* Az Apolló mozgósínházban ma, pénteken utoljára kerül vetítésre a Titokzatos club. Főszerepben Harry Piel. Előadás kezdete 6 és 9 órakor.

* Az Atlantio nyári mozi ma, pénteken mutatja be a legújabb „Ő” filmet. Muszájából tengerész címen. Harold Lloyd — Ő — ma amerikai legkedveltebb komikus és ezen legújabb alakítása még a töle megszokott szenzációs vigjátékokat is felülmúlja. Ezt megelőzőleg egy egészen új Hal-rom-boy vigjáték kerül vetítésre. Előadás kezdete 9 órakor.

* Dorian-filmszínház. Premierje van ma, pénteken a Dorian-filmszínháznak; a „Gróf Festenberg” című kalandor drámát mutatja be. A mindvégig izgalmas kalandor film főszerepét a közismert Friedrich Zellnik alakítja és eddig még filmen nem igen látott bravúrral játsza meg nehéz szerepét. Az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek.

?

Hal'otta-e már, hogy Bura Károly és Sándor mainaptól fogva régi helyükön, a PALACE KÁVÉHAZBAN játszanak?

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butorszükségleté felezné, föltétlenül nézze meg butorüzemünket. — Készítünk mindenféle butort u. m.: legfinomabb műbutort, ebédlő, halászcsoba és konyhaberendezéseket, ugyancsak commerc-árut. Jutányos gyári árak! — Épület és üzlethaberendezéseket megrendelésre gyorsan és olcsón készítünk!!

Frații Engelstein și Comp Sirul-Cerbilor (Szarvas-sor) 4

Atlantic nyári mozi

9 órakor

Péntek, Szombat, Vasárnap, Hétfő

A legújabb

„Ő” film

Muszájából tengerész

Kacagató vigjáték 5 felvonás.

Ezt megelőzi:

Egy egészen új Hal-rom-boy vigjáték.

Apolló mozgósínház

6 és 9 órakor

Ma pénteken utoljára közkinvátra

Titokzatos club

Főszerepben: HARRY PIEL.

Ezt megelőzi

egy kacagló Hal-rom-boy vigjáték.

Uj üzlet!

Festék, olaj és vegyi termékek engros és detail raktára

Schwarcz & Friedman

Baros-utca 7.

Legolcsóbb és legpontosabb kiszolgálás.

Fürdősapkák, fürdőkalapok és fürdőcipők

legújabb divatnak érkeztek a BARNA Illatszertárba (Savoly) Bul. Reg. Ferdinand 2. (Bazárépület)

Muszájából tengerész a legújabb „Ő” film

péntektől—hétfőig az Atlantio nyári moziban.

Nagy választék mellastokban, haskőtőkben és csipőszortőkben.

Kézimunka, anyagok, Kongres, Cordova, Conova, penelope óriási mennyiségben raktáron.

Nordish-pamut 500 árnyalatban.

Jumpére-selyem, félselyem és pamut csodaszép színekben.

Gobelin, seiyem minden elképzelhető színben és árnyalatban.

Csipkék, himzések állandóan nagy raktár.

Festett gobelinek, festett és előhuzott Kelim-párnák.

Női divat-ujdonságok állandóan.

Selyemszalagok minden divatszínben.

Rosenzweig Róza

Gyár: Str. Coshuo (Szalárdi-utca) 2, Flók: Boulev. Regele Ferdinand 2.

IRODA HELYSÉGEK

Mihai Viteazul 2. SZ. (Nagypiac-tér)

épülendő házban kiadók.

Értekezni Wechsler Adolf és társa cégnél.

Párisi divaleányok

érkeztek az

Old England-ba

Női és férfi lüdrőruhák.

TEMESVARI SÖR

külön klasszist képvisel!

Egyik meséli a másiknak

hogy milyen olcsón lehet vásárolni 10 és 15 leim cipeket a

Selejtes cipőáruházban

Str. Teatrului (Színház-utca) 4. szám.

emcsak a lej. — a francia frank is esik

Tegnap a lej a nyolc nap óta tartózkodó hanyatlás során tovább súlygye. Lényegtelen ingázások közben a lej árfolyama irichi viszonylatban — míg itt leteti-szünet volt — lezuhant elben 2.45-re, délután, zárlati óben 2.40-re.

Ugyanekkor a francia frank ól is egyre jobban kicsuszik a alai. A két hét előtti kurzusáoz képest Zürichben közel harinc százalékkal hanyatlott a irisi deviza. Akiket a francia ank javulásakor keletkezett rik nem riasztott vissza és a irichi 36-tól kezdve újból koneminálták a francia valutát, oknak úgy látszik igaza lesz oban, hogy a hirtelen magásra áított intervalutáris frankárfoamnak vissza kell esni a belső rtékének megfelelő árszintre. yebbként már Páris megint em bizik a maga valutájában, mert a dollárért magánforgalomn 22—23 frankot is adnak, a nt sterlingért 90-et, a svájci ankért 4 francia frankot. Csak lej áll még itt is gyengén. A ultkori 10 fölötti kurzus alig a 8 centimes felett.

Egy debreceni urileány titokzatos halála

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tegnap reggel a debreceni ályaudvar közelében levő csóakázó tóban egy fiatal leány allájára akadtak. A vizsgálatot ezetó rendőri bizottság megálpította, hogy a holttest Harcos érez 19 éves magántisztviselő.

A holttestről az első percek en nem lehetett megállapítani, gy öngyilkosság, szerencséttség, vagy gyilkosság történt. az egyetem hullaházában tegnap este boncolta fel a holttestet Orsos Ferenc dr egyetemi tár és Jáky Gyula tanársegéd, kik megállapították, hogy a halált fulladás okozta. Sok szó sett arról, hogy Harcos Teréz yilkosságnak esett áldozatul, onban a vizsgálat erre nézve emmi pozitívumot nem állapított meg. Sőt mindinkább valószínűvé válik az, hogy öngyilkosság történt, amit különösen bizonyítani látszik az a körülmény, gy Harcos Teréz már régóta foglalkozott a halál gondolátal és röviddel halála előtt is oly jelentéseket tett ismerősei ött, hogy megválnak az élettől.

Kik kerülnek az olimpiai focibalidöntőbe?

Az olasz-svájci mérkőzés leátszásával befejeződött a labdaó világbajnokság elődöntője. az eddigi eredmények szerint a zépdöntőbe a következő országok kerülnek: Uruguay Svájc érország, Hollandia. A párisi zónáság egyáltalán nem érdekdi a labdarugómérkőzések nt és most, hogy a franciák ár kiestek, az érdeklődés teljean a fagypontra alá süllyedt.

Mi lesz a Vatikán és Románia konkordátumában

Nyilatkozik Banu Constantin

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Banu Konstantin volt kultuszminiszter, akit a román kormány a Vatikánnal való konkordátum megkötésére kiküldött, — tegnap az expressz Rómába utazott, hogy a konkordátumra vonatkozó tárgyalásokat befejeze. Elutazása előtt Banu Konstantin így nyilatkozott az újságíróknak:

— Mint már tudják, itt Bukarestben hosszabb megbeszélést folytattam Monsegnior Angelo Dolci-val, a pápa apóstinunciusával, hogy lefektessük azt az alapot, amelyen a konkordátumot fel lehet építeni. A megbeszélés során Monsegnior Dolci mutatott nekem egy konkordátumtervezetet, amelyet már elküldtünk Rómába, a kormány-nak azzal a megjegyzéssel, hogy az ottani tárgyalásokat nem folytathatjuk az Averescu kormány által megjelölt alapon, hanem csakis annak a tervezetnek figyelembevételével, amelyet a jelenlegi kormány készített. Róma már el is fogadta Romániának ezt a kívánságát. Mostan tehát utazom Rómába, ahol nyomban megkezdem a tárgyalásokat a Szent Szék reprezentánsával, Gasparri bíboros államtitkárral.

A megvitatásra kerülő főbb kérdések a következők:

1. Az egyházi hierarchia, amennyiben Románia megnagyobbodása folytán a Rómától függő egyháznak két vezetőhelye van; az egyik Erdélyben, a másik az ó-királyságban.

2. A püspökségek száma. Ez a szám nem felel meg a jelenlegi helyzetnek. Nagyon sok püspökség van, mert egyesek csak töredékei a magyar uralom alatt fennállott egyházmegyéknek.

3. A püspökök kinevezése. Magától értetődik, hogy semmiféle püspöki kinevezés a román kormány beleegyezése nélkül nem történhet.

4. A szent kegyuri jog kérdése. Ennek szervezésébe és adminisztrálásába a román kormánynak bele kell szólnia.

5. A tanítás kérdése, amit az alkotmánnyal és a törvényekkel összhangban kell megoldani.

Banu Konstantin azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy római tárgyalásai körülbelül két hétig fognak tartani.

E tárgyalásokon Banu kívül Penescu vatikáni román követ és Pacluseanu Zeno kultuszminiszteriumi igazgató fogják a román kormányt képviselni.

A várad lakásépítési akció a lakók nagygyűlése előtt

A nagyvárad lakásbérletők szövetsége csütörtökön délután az Atlantic-mozgó helyiségében igen népes gyűlésen foglalkozott a lakókat közelről érintő kérdésekkel. A lakásépítés, — amelynek normális elkövetkezése az egyetlen lehetőség arra, hogy a lakásanomáliák keserűségei a múltba tűnjenek, — most van az elindulásnak azon a pontján, amelyen kedvező megoldás születhetik.

A gyűlést dr Kocsán János, a szövetség elnöke nyitotta meg és néhány szóval ismertetette a gyűlés egybehívásának szükségességét, majd felhívta a szövetség főtitkárát, hogy ismertesse a Lakásépítő r. t. alapszabálytervezetét.

Dr Zoltán Károly főtitkár felolvasta az alapszabálytervezetet majd dr Pelle János hosszabb beszédben ismertette a lakásépítési akciónak a lakók szempontjából való nagy fontosságát. Hangsúlyozta hogy az akció sikeres keresztülviteléhez ötven millió leire van szükség. Ezt az összeget bármilyen nagynak lássák is, könnyen elő lehet teremteni, ha ennek a városnak minden egyes lakosa jegyez egy ötszáz lejes részvényt. Beszédében nagy elismeréssel adózott dr Popovici Miklós prefektusnak, aki az egész akció kezdeményezője. A prefektus érdeklődése garanciája annak, hogy az akció sikerrel fog végződni.

Dr Pelle nagy tetszéssel fogadott beszéde után Fehér Dezső szerkesztő ismertette a kereskedők és iparosok helyzetét az új lakbértörvénnyel kapcsolatban. A kérdés megoldását egy országos mozgalommal kapcsolatban úgy véli elérni. Fontosnak tartaná egy országos gazdasági párt megalakítását, amely-

nek minden iparos és kereskedő tagja lenne. Egyben felhívja az érdektetteket, hogy zárják ki soraikból azt a kereskedőt, aki a bolti helyiségek bérét rálicitálással felemeli.

Ezután dr Zoltán Károly ismertette

A Sárga Liliom nagyvárad képei és figurái

Egy világhírű magyar dráma reprize napján

Biró Lajos, kedves, kedves jó Biró Lajos, köszönet neked és hála finom művészetednek azért a szépségért, amit adtál tegnap este. A színpadról égő áradással jött felénk, tulcsodult szívű várad iregék felé jött szikrázó és revetőn derengő színes, drága tere, amiért örömet ad az ember éveket cserébe... Egy-egy villanás, pár perc és pár perc ölében boldog elérzékűnyséssel sikolt fel ezer emlék, romantikus fiatalságunk hallucinációja, dalos éjszakák remegése, bolond álmok, elvetélt ambíciók, könnyelmű évek, boldogság, szerelem.

Ma már kevesen tudják, hogy a Sárga Liliom Várad humuszából hajtott ki s dicsősége innen sugárzott szét a világba. Kevesen tudják azt is, hogy a diadalmas dráma szerzője itt élt közöttünk. Biró Lajos a Szabadságnál dolgozott, színes riportokat írt az újságba, csipős antrfiléket, tüzes tollal kritizálta a nagy-

a Lakásbérlet Szövetségének a megrontott házak lebontása és a ezzel kapcsolatos kilakoltatások kérdésében elfoglalt álláspontját. Hangsúlyozta, hogy bár a városi tanács álláspontja teljesen megfelel a városi szabályrendeletnek, még sem szabad azt végrehajtani, míg a kilakoltatásra szoruló lakók elhelyezve nincsenek. Felhívják a városi tanácsot, hogy tekintsen el a szabályrendelet alkalmazásától a kilakoltatásoknál. Ez annál könnyebben megtehető a tanács mert a szabályrendet többi pontjainak betartásához sem ragaszkodik szigorúan. Ajánlotta, hogy a szövetség intézzen átiratot a városi tanácshoz és szólítsa fel, hogy a kilakoltatások kérdésében több elnézést tanúsítson.

A gyűlés az összes előterjesztett határozati javaslatokat nagy lelkesedéssel elfogadta.

Majd dr Kocsán János elnök berekesztette a gyűlést.

Hűvös idő várható

Anticiklon hozza az időjárás javulását

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Meteorológiai Intézet jelenté: Az atlanti nagy légnymás Franciaország felett, mint anticiklon jelent meg, ami az időjárás javulását helyezi kilátásba. Az északi depresszió Közép-Európára is kiterjeszkedett. A hőmérséklet majdnem az egész kontinensen érezhetően lehűlt, miután megelőzőleg zivataros esők vonultak át.

Jóslat: Egyelőre változékony és hűvös esős idő várható.

hetes huszárok asztala a mi szomszédságunkban, ugyanezen a részen kissé messzebb ültek a városi urak, bankdirektorok, vililisek, kisvárosi nagyságok.

Ebből a kávéházból nem egy érdekes karakter jutott a magyar litteratura birtokállományába s itt pillantotta meg Biró Lajos is regényeinek, drámáinak számos örökéletű alakját. A kávéház, a szerkesztőség és a városháza volt Biró megfigyeléseinek területe Váradon. Ő a közgyűlési terem! Hallatlan fölényvel mulatott a külvárosi Dantonok patetikus kitörésein és a közigazgatási bariton zenésén.

A Sárga liliomban csak egy-két alak ismerős, mert az író csak fotográfált, a jellemek struktúrája már egyéni elgondolás. Rá kell ismernünk a fess Thurzó főhadnagy alakjában gróf Eszterházy Pálra, aki annak a kornak egyik leghíresebb avallérja volt. Felsőbb parancsra állandóan a fiatal Ferenc József braganzai herceg mellett tartózkodott, akinek testilelki barátja lett. Ez a kis herceg, aki Biró fantáziájára sokaig erősen hatott, egyik főhőse a Sárga liliomnak. Kedves, halk, kissé felszeg szőke lény, korántsem az a duhaj, kötekedő, vérivó ember, aki ellen tüntetni akarnak az úrvárosi polgárok, Biró Lajos forró költői víziójában szépiült át a szerény kis Braganza, a Sárga liliom nagyhercege ilyen szilaj verekedővé.

A hercegnek volt egy kedves kis regénye. Gróf Schwoben Durneiss főhadnagy vadászkocsián járt, mert még akkor nem volt autó mifelénk. A vadászokocsi sokszor várakozott egy szimpla Körös utcai ház előtt, míg a kis fenség egy tizenhét éves, szőke kisasszony lábcskaja előtt térdelt. De szerelmében nem voltak olyan tragikus összeütközései, mint a dráma hercegének. Peredy doktor és Judit alakja merőben költött, talán azért oly ragyogó. Asztalos ügyvéd profilja több régi ismerős vonásaiból rajzolódik. És a kálvinista ujságíró, aki egy aljas nő ölében zsoltárt énekel? Ez az ujságíró, akit Biró mindenkinél jobban szeretett, akit irányított és tanított: Ady. A nagy költő abban az időben egy orfeum-démona híres Rienzi Mária hálójában vergődött.

A Sárga liliom alakjai... Itt ott régi váradai emberek arca világít a színpadról, kedves ismerősök, elnémult cimborák. Ha nem a levegő, a dráma levegője csaknem hü rajza egy történeti korszaknak, amikor a feudális társadalmi berendezkedés békóit törte a lázadó fiatalság haragja. A gentry konok konzervativizmusa, elzárkózottságja utjában állt a szabad, krata fejlődésnek, a levegő tisztító volt, magyarságunk európai haladásának érdeke volt a mozgás és a vármegyei uralom ellen akkor lángolt fel minden belső tü-

zével a progresszió. A fáját megtagadó gentry orvos? Biró Lajos nagyszerű képzeletéből pattant. Ő vetette fel egy éjszakai peripatetikus vitán a kérdést: elképzelhető-e hogy a megyei nemes urak közt akad egy, aki a kizsákmányolt csorda élére áll szemben a fajtájával? Akkor már a noteszában bizonyosan készen volt Peredy doktor jellemének szerkezete. És ami a darabban történik, mind arra való, hogy hangsúlyozza a hagyományokkal és kiváltságokkal szatirizáló orvos tragikumát.

Az előadás valóban elsőrangú

volt. A szereplők egytől-egyig hozzájárultak a Sárga liliom felejthetetlen sikeréhez. Hoffmann Juci — mondják — először lépett színpadra. Megkapóan fiatal, jelenség, sugárzóan szép és fiatal. Kedves, meleg organuma a szívekhez szól. Nem csoda, ha 'etszett. Még sok sikere lesz, ha jó rendező fogadja gondjait. Lengyel Vilmos régi, kitűnő színész híréhez méltó volt. Tölth Elek ragyogóan játszott, mély átérzéssel szerepének liarsávi elsőrendű. A többiek is mind jók. És minden pompásan összevágott.

Marton Manó.

A Nac győzelme a Bihorul felett

A Törekvés 7:0 arányban verte meg a szatmári Törekvést

Hosszu szünet után tegnap délután ismét megkezdődtek Nagyváradon a bajnoki mérkőzések, amelyek a favorit csapatok biztos győzelmével értek véget. Külön eseménye volt a meccseknek, az olimpiakonok részvétele, akik a Párisból való visszatérés óta első ízben a tegnapi mérkőzéseken mutatkoztak be.

Rónait súlyos inrandulása akadályozta a részvételben, Ströck István pedig még nem vehet részt bajnoki meccseken. Ilyenformán a Nac-Bihorul elleni meccsen csupán Kinigli kivételes klassziusu játéka volt érdekes. Energikus, de mindvégig fair játékáért a publikum lelkes ovációiban volt része.

A fontos bajnoki meccset 3:1 (1:0) arányban a Nac nyerte

meg. A gólokat Kajla, Löwenstein és Csiri rugták. A Bihorul egyetlen gólját Tit rugta. A mérkőzést a publikum egy részének gyakori közbeszólása mellett Krüger (Egyetértés) igyekezettel vezette le.

A főmérkőzést megelőzően a Törekvés valóban respektabilis góldifferenciával 7:0 (4:0) arányban győzte le a szatmári Törekvést. A Törekvés játékosai közül szintén az olimpiáson résztvevő Ströck Albi és Bartha játéka emelkedett ki differenciált értékével. A gólok közül különben ötöt Ströck bravuros játékával maga szerzett meg. A két másik gólt Zsiga rugta. Kovács László (Nac) kellő biztonsággal vezette le a meccset.

ÖLÖSKEI
HÖLGYFODRÁSZ
SZINHÁZ U.4.

* A Félix és Püspök-fürdő vendégeinek is rendelkezésére áll a Hegedüs hírlapiroda kölcsönkönyvtára.

* Kegyelet a Sas alatt.

Valódi Amerikai
gummi talpu

Tennis-cipők

megérkeztek

ARANYI

cipőüzlet

Piata Reg. Maria (Bemer-lér) 4.

Olcsó árak!

Legszebb férfi szalma és
nyulszőrkalapok eredeti
gyári árban kaphatók
Sir. Nic. Jorga 21. sz. alatt levő üzletünkben

Heller és Deutsch

kalapgyár Bul. Reg. Ferdinand 20

Gyárunkban férfi és női kalapok alakítását és tisztítását vállaljuk.

Üdonságok: **FÜRDŐ**

Köppeny Piquet-takarók Epongeok gyönyörű Napernyők
Trikók és ruhákban Lepedők mosóárak Keztyűk és
Cipők Marocainok Delinek Harisnyákban

CZILLER IMRE N. gyáruházában kaphatók.

Muszájából tengerész a legújabb „Ó” film

péntektől—hétfőig az Atlantic nyári moziban.

Hősök Napja

Bensőséges áhitattal ünnepeltek tegnap Nagyváradon is a világháborúban elesett hősök emlékét. A munka szünetelt és valamennyi felekezeti templomban istentisztelet volt. A délutáni folyamán mindkét román kórház klérusa egy-egy diszszáddal, továbbá az iskolás gyerekek és hívők ezreivel kivonult a temetőbe, ahol az elesett hősök lelkiüdvösségéért imádkoztak. Az olasz görög katolikus temetőbe, ahova dr Frenk Valér püspök vezetésével mentek ki a hívek, kivonult dr. J. Imre a latin szertartású romániai katolikus püspökség apostoli kormányzója is. Emlékeszédék is hangzottak el, amelyek a nap jelentőségét méltatják, rámutatva arra, hogy ezen emléknapon minden kicsinyes emberi viszálykodásnak el kell hallgatnia.

Bukaresti tudósítónk jelenti: A hősök napját Bukarestben nagy pompával tartották meg. Az ünnepségek legjelentősebb része a Parcul Carolban ment végbe. Délelőtt tizenegy órakor Cristea Miron metropolita rimás fényes papi segédet istentiszteletet pontifikált. Az istentiszteleten résztvettek a kormány tagjai, a hatóságok, a katonai és polgári előkelőségek, a sajtó és a jótékony egyesületek képviselői, a Vöröskereszt és a veterán egyesületek küldöttai, valamint az összes miniszteriumok tisztviselői. Az istentisztelet után lelkes ünnepi beszéd hangzott el. Az ünnepséget katonai diszfelvonulás fejezte be.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	6 875
LONDON	2453
PARIS	2863
BUKAREST	2420
BUDAPEST	00061
BÉCS	0007985

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	415
DOLLAR	230
SVÁJCI FRANK	4050
OSZTRÁK KORONA	314
CSEH KORONA	670
FRANCIA FRANK	1180
FONT STERLING	995

Brody Miksa meghalt

Budapestről jelentik: Dr Bródy Miksa író. Az Est munkatársa ma 50 éves korában meghalt.

Dr Bródy Miksa Nagyváradon született. Innen került fel Budapestre, ahol a Fehér Kereszt kórház alorvosa volt. Már mint fiatal orvos feltűnt írásaival, amelyek budapesti szépirodalmi lapokban jelentek meg. Röviddel ezután a Magyar Hirlaphoz került, ahol egyike lett az akkoriban legismertebb humoristáinak.

A háború ideje alatt Svájcban élt, innen küldte értékes, színes riportjait Az Estnek. Mint színpadi író legnagyobb sikerét a Leányvásár című operett librettójával érte el. Sok írásának témáját váradai levegőből merítette. A Leányvásár ötlete pedig a biharmegyei gainai leányvásár ötletéből született.

Hock János Pestre készül

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tudvalevő, hogy a büntetőtörvényszék Hock Jánost, a forradalmi Nemzeti Tanács elnökét és Lovász Mártonot in contumacian bűnösnek mondta ki a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétségben.

Az ítélőtábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és elrendelte a valódiság bizonyítását, amiről értesítették Lovászyt és az Amerikában tartózkodó Hock

Jánost is.

Hock védője dr Rott Béla úgy értesült, hogy Hock János vissza akar menni Magyarországra, illetve Budapestre akar utazni, hogy az ellene emelt vádak ellen előszóval védekezhessen a bíróság előtt. Hír szerint az illetékes hatóság hajlandó salvus conductussal biztosítani a tárgyalás idejére Hock János személyi szabadságát.

A váradai Marghiloman-párt megalakulása

Ardelean Jusztin lesz a vezér

Az Estilap adott először hírt arról, hogy a Marghiloman vezetése alatt álló konzervatív — progresszív párt Temesvár után Nagyváradon is megalakítja helyi szervezetét. Ez részben meg is történt, amennyiben tegnap itt járt dr Lintia Liviusz, a Marghiloman-párt bánáti szervezetének megalakítója és a román társadalom több számot-

tevő tagjával bizottságot szervezett a párt váradai keretének előkészítésére. Hír szerint dr Ardelean Jusztin lesz a váradai párt szervezet feje. Augusztus második felében alakul meg a biharmegyei csoport és erre az alkalomra eljön ide Marghiloman Sándor is, és ismertetni fogja politikájának vezérelveit.

Az utalványcsaló váradai rendőrtisztviselő kihallgatása

Félév előtt még a rendőrségen dolgozott a szimpatikus megjelenésű tisztviselő: Beniczky Lajos. Főlebbvalói nagyon szerették a szorgalmas, szerény modoru fiatalembert, aki a kihágási ügyosztályon Horváth József ügyosztályvezető mellett dolgozott. Hat hónappal előbb katonai szolgálatra kellett bevonulnia Beniczkynek, Beniczky sehogysem tudott megbarátkozni a katonai vasfegyelemmel és rövid néhány heti katonáskodás után megszökött ezredétől. Előbb Bukarestben bujdosott, majd rokonánál a barátokai postamesterénél szállt el magát.

Itt érlelődött meg benne a Freiburger-féle utalványcsaláshoz hasonló manipuláció, amelynek összes fázisait volt alkalma még a rendőri nyomozás során megismerni. Tapasztalatait aztán vakmerő módon sikerült is végrehajtania. Okulva azon a példán, hogy Freiburger és társait a sűrű egymásután egyazon címre érkező pénzesutalványok juttatták rendőrkézre, Beniczky a maga nevére csupán egy-két utalványt küldött, a többiekét aztán ismerőseinek címezte, akiknél aztán megjelent a pénz átvételzése végett. A hamisítást úgy követte el, hogy a postautalványlapokat, amelyeket, legfeljebb tízezer lejes tételekről állított ki, a barátokai postahivatal-

nál az aznap elexpediált pénznaplóra az utolsó számat követő sorszámot írta be. Az ilyenformán kiállított utalványokat szá-

Megkezdték a külföldi kincstári bonok beváltását

Bukaresti tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszter utasította a közadóságok igazgatóságát, hogy az egymillió leien aluli belöldi kincstári bonokat váltsa be. A bonok tulajdonosai előmutatásra a Casa de Depunere-

bályszerű bélyegzőkkel látta el a becsempészte az értéksomagok közé.

Az elsikkasztott összeg eddigi megállapítás szerint 86 ezer lei. Mivel azonban a postaigazgatóság bekérte az ország összes postaiállomásainak értesítését, nincs kizárva, hogy esetleg még több brátkai hamis postautalvány van forgalomban.

Beniczky kihallgatása 48 órán keresztül tartott és tegnap a késő esti órákban ért véget. A kihallgatást Bejan Jonel, a bünyügyi osztály főnöke és Jonescu komisár-special végezték. Jelen volt mindvégig a postaigazgatóság delegáltja Golombovits főtisztviselő is.

Beniczky beismerte, hogy a hamisítást egymaga követte el és a bűnös módon összeharcsolt pénzt ruhákra, szórakozásra, artistákra költötte.

A vizsgálat során teljesen megtört fiatalembert ma délelőtt át kísérték az ügyészség fogházába.

Ujságírók állásfoglalása a zsaroló sajtókomitácisk ellen

Utóbbi időben hallatlanul elözönlik Váradot a sajtó franktírójai, akik a város gazdasági életét manővereikkel állandóan veszélyeztetik. Tisztességes vállalatokat, cégeket terrorizálnak és sajnos a fenyegetéseknek becsúsznak a piac legelőkelőbb tényezői is, holott Nagyvárad gazdasági társadalmában senkinek nincs takargatni valója. A ki sebségi ujságírók erdélyi és bánáti szervezetének nagyváradai csoportja rendkívüli gyűlésén erélyesen állástfoglalt a sajtó parazitái ellen. Felszólít ezuton is mindenkit, hogy ne fogadjon el idegen városból érkező sajtó reprezentánsokat hacsak nem igazolják magukat a nagyváradai ujságíró szervezet pecsétjével. A közönség helyezze magát az ujságírók csoportjának védelmébe alá.

Felépül a váradai zsidó liceum

Hirt adott az Estilap arról, hogy a neológ zsidó hitközség nagyobbaránu építkezésbe fog, hogy liceumát elhelyezhesse. Először úgy tervezték, hogy a főutcai Luzsénszky-házat megveszik és liceum céljára átalakítják. Később azonban letettek erről a tervről és a tegnapi hitközségi értekezlet úgy határozott, hogy a Károly herceg (v. Szilágyi Dezső) utcai elemi iskola egész épületére egy emelet

et húznak és ott helyezik el a középiskola nyolc osztályát. Az építkezés Virányi Béla mérnök tervei szerint hajtják végre. A hitközségi tagok körében intenzíven folyik a gyűjtés az építkezés költségeinek fedezésére; a gyűjtésbe dr Kecskeméti Lipót főrabbi jár elől. Eddig körülbelül másfél millió lejt szedtek össze és így az építkezés a legközelebbi időn belül megkezdődik.

Muszájából tengerész a legújabb „Ó” film

péntektől—hétfőig az Atlantic nyári moziban.

Nagyszemű
tengeri és korpa
vagontételben és má-
zsánsként legolcsóbban
azonnal kapható

DANCSE
termény irodában

Calea Vitorlei 92. SZ.
(Kolozsvári-u.)
Telefon 8-13.

Aszódi

8-féle zamatu pörkölt kávéi

izre utánozhatatlanok. Málnaszörp
jégbe hűtött sör és szódavíz, lip-
tói turó, vaj, sajt. — Ásványvizek,
legjobb fűszerárak, csokoládé,
bonbonok kizárólag

Avram Iancu-utca (Sas-palota)
oicsó árakban.

Eladók: hazai perzsák,
keleti perzsák,
gyári szőnyegek pénzkrisis miatt
leszállított árakban előnyös
fizetés mellett.

Raktáron levő Wertheim-kasszák,
butorok minden elfogadható ár-
ban felhalmozott raktár végett

Beck és Benjámín

Str. Cogalniceanu (Váradi Zs.-u.) 11
Telefon 17-03.

Perzsa szőnyegek

javitását, tisztítását és
megóvását olcsón
vállalom.

BALLA Szalárdi-u. 9.

Halló!

Halló!

Kovács J.

Órás és ékszerész

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 36

Mindenmely órák javitását
elvégeztet. Munkákért kívánatra
házhoz is megyek.

Izabó van elég

de olcsón és jól kizárólag

Dávid és Kohn
uri szabóknál

Strada Alexandrii (Teleky-utca) 4.
ruházkodhat.

Szövel

Fonal

Gyapjuipar R. T.

Bulev. Reg. Ferdinand 13.

Telefon 16-63. Távirat: FONAL

Gyári árak!

Harisnyák

Tricolárok

APROHIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

LAKÁS

BUTOROZOTT szobát konyha hasz-
nálatra keresek. Mixer, Royal kávéház,
jó fizetek. 811

BUTOROZOTT szobák kizárólag fér-
fiaknak kiadók. Cim megtudható a Met-
ropol szálloda portásánál, délután. 817

TUDÓSZANATORIUM mellett 2 szo-
bás verendás lakás, nyaralónak kiadó.
Cim Hegedüs hírlapirodában. 820

LEVELEZÉS

MELYIK csinos hölgy lenne egy hetes
erdélyi utamra partnerem. A költségeket
fedezem. Jelige „Erdély”. Teljes című le-
velet a Hegedüs hírlapirodába. 804

ALKALMAZÁS

PERFEKT gyorsíró, több évi gyakor-
lattal bíró, érettségizett tisztviselő állá-
sát változtatná. Megkereséseket „Szor-
galmas I.” jellegre a Hegedüs hírlapiro-
dába. 798

ÜGYES nagy varrónő és tanuló-
leány azonnal felvétetik. Adler Emma,
Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca)
1. szám. 821

URHÁZNÁL állást keresek kisfiat-
mal. Varrni tudok. Cimet Hegedüs hírl-
apirodába kérek. 807

PERFECT szakácsnőt keresek azon-
nalra vagy 15-re. Cime Hegedüs hírlap-
irodába. 745

UJSÁGÁRUS fiut kosztal és fizetéssel
felveszek. Takács, Boulevardul Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) Waldmann üzlet
előtt (állomás.) 818

TANULÓ fizetéssel felvétetik. Üzlet
szombaton zárva. Értekezni Wallerstein
börkereskedőnél. 819

ÉRETTSÉGIZETT fiatal ember mér-
nöki irodába rajzolónak felvétetik azon-
nal. Jelentkezni vasárnap. Cim a Hege-
düs hírlapirodában. 816

GÉPIRÓ gyakornok fairodába elvéte-
tik. Jelentkezni Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) 16. 815

SZAKÁCSNŐ kerestetik azonnali belé-
pésre Farkas ügyvédhez, Boulevardul
Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 3517. 813

TANULÓLÁNYOK szőnyeg javításhoz
felvétetik. Strada Salcilor (Fűzes-utca)
16. szám. 812

SZÜLETETT német, levelezői állást
keres, aki faszakember, magyarul és ro-
mánul beszél és könyvelésben jártas-
sággal bír. Cim a Hegedüs hírlapirodá-
ban. 809

MÉRLEGKÉPES könyvelő,
perfect, önálló, irodai munkaerő
azonnali belépésre állást keres.
Szíves megkeresést a Hegedüs
hírlapirodába kér. 822

PERZSASZŐNYEG szövés-
hez ügyes csomózó leányokat
veszek fel. Strada Vlahuta (Szt.
János-utca) 64. Székely. 823

SINGER varrógép, perzsasző-
nyegek eladók. Strada Nicolae
Jorga (Zöldfa-utca) 21. Balázs-
nénál. Telefon 8-15.

ADÁS-VÉTEL

Lüster, ruhavászon és öltöny
SZÖVET-különlegességek

legolcsóbban **SZEKELY**
posztóáruházában szerezhető be
Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5. sz.

TELJESEN új üvegfal eladó. Cim a
Hegedüs hírlapirodában. 808

EGY kontrafékes, alig használt kerék-
pár elutazás miatt eladó. Rador, Strada
Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6.

EGY fényezett kétajtós ruhaszekrény,
egy szövett ebédődivány és egy arany-
keretes tükör eladó. Strada Nicolae
Zsiga (Lukács György-utca) 30.

ARNHEIM v. Wertheim 3-4 számú
pénzszekrényt megvételre keres Jakobi,
Csengeri-utca 1. 814

Magánházak,

beköltözhető lakások-
kal város különböző ré-
szeiben jutányos feltételek
mellett

We nberger Glányi — Kommen-
dát S-ről I.

KÜLÖNFÉLÉK

GÉPAJOUROZÁST olcsón és jól készít
Erbsteinné, Strada Cuza Voda (Szacs-
vay-utca) 28, vagy Sztaroveszky-utca
11. szám. 126

VENDEGLŐHÖZ társat keresek. —
Ugyanott egy lajtókocsi és egy cimba-
lom eladó. Strada General Holban (Szé-
les-utca) 46. 810

Hálószoba

teljesen új állapotban
butorüzletemből
visszamaradt, minden
elfogadható árban

eladó
Sternberg

Kishídő III. Telefon 13-45

A HELIKON

régiség-üzletét megna-
gyobbítva a Magyar Al-
talanos Hitelgank épü-
letének (Szaniszló-utca
1.) szélső helyiségébe
helyezte át.

2 salon garnitúra
alkalmi vétel.

Képek, órák, porcel-
lánok, poharak stb.
régiségek nagy válasz-
tékban és olcsón
kaphatók.

164—2924. sz.

Arverési hirdetmény.

Az oradea-marei orth. izr. hit-
község rituális fürdőjét folyó év
július hó 1-től számított egy
esetleg három évre bérbeadni
óhajtja.

A bérleti feltételek a hitközség
irodájában megtudhatók. Aján-
latok legkésőbb június hó 20-
ig beadandók.

Oradea-Mare, 1924 június 1.

Az oradeamarei orth. izr.
hitközség elnöksége.

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben
jutányos árban készít

Fényes Zsigmond

Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. sz. Sierz-palota
Kész henoserek állandóan raktáron.

TRANSILVANIA

kávéház és étterem

a szórakozni vágyó közönség
találkozó helye.

Kitűnő italok.

Elsőrendű konyha.

Abonálások el fogadtatnak.

Legújabb **Női kabátok**
már 550 leiért

Női ruhák és pongyolák
250 leitől

Gyermekek ruhácskák 75 L-től

Model áruház

Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

**Fűszer, liszt és ke-
nyér detail-üzlet**

nagyforgalmu helyen bérbeadó

Napi forgalom 20000 lei.

Csak komoly
reflektánsok
érdeklődjenek

Cim: Hegedüs Hírlapirodában

Régiségek
Porcellánok
Üvegek

seholsem vásárolhatók olcsóbban, mint a

Antiquárium-ban

Bulv. Regele Ferdinand 22.

Vásárolunk mindenféle régiséget.

Magas árban veszek

briliáns, arany, ezüst ékszereket és
disztargyakat, töredék aranyat, ezüst-
tőt, arany szápadlást, arany és más
hamis fogakat **Freund Benjámín**
ékszerész, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferd.
(Rákóczi ut) 11, Széchenyi szálló épü-
let. — Ékszer olcsó áron kapható.

Sonnenfeld Adolff részv. társ.